

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tesisenxarxa.net) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tesisenred.net) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tesisenxarxa.net) service has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized neither its spreading and availability from a site foreign to the TDX service. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service is not authorized (framing). This rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author

Tesi Doctoral

**LA REHABILITACIÓ COM ACTITUD PROJECTUAL:
EL CAS DEL *REGOMIR***

AUTORA

MARGARITA COSTA I TROST

DIRECTORA DE TESI

Dra. MAGDA SAURA I CARULLA

Arquitecta i historiadora de l'art

Professora de l' E.T.S.A.B. Universitat Politècnica de Catalunya

ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ARQUITECTURA DE BARCELONA
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

PROGRAMA DE DOCTORAT

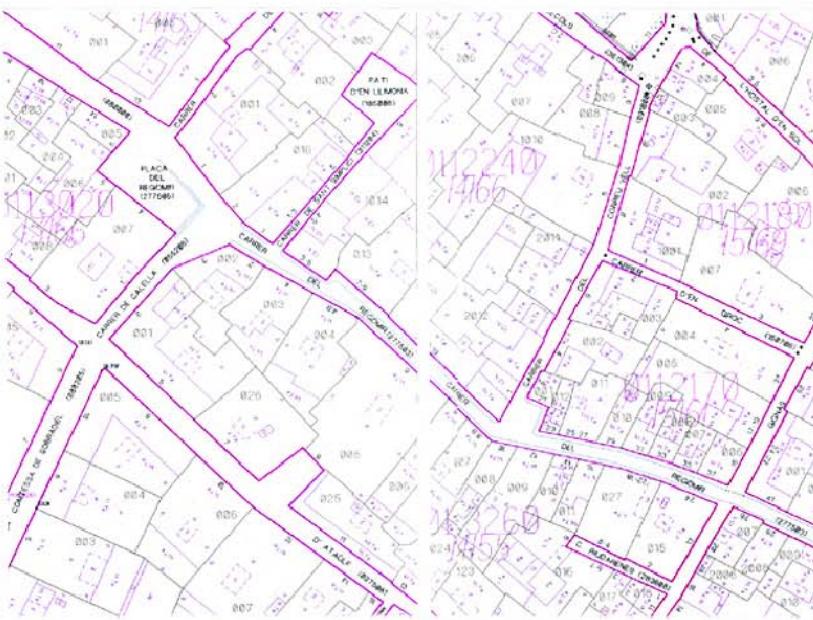
PROJECTES D'ARQUITECTURA: TEXT I CONTEXT CULTURAL A L'ENTORN DEL PROJECTE

Barcelona, 1 de Març de l'any 2007

Parcel-lari actual 2005 Figura 41

Cartogràfic de Barcelona 2005

Q-181/P-184 . Suport digital
Àrea d'informació de base.
Institut d'informàtica.
Centre de cartografia automàtica
Ajuntament de Barcelona

Parcelari de 1969

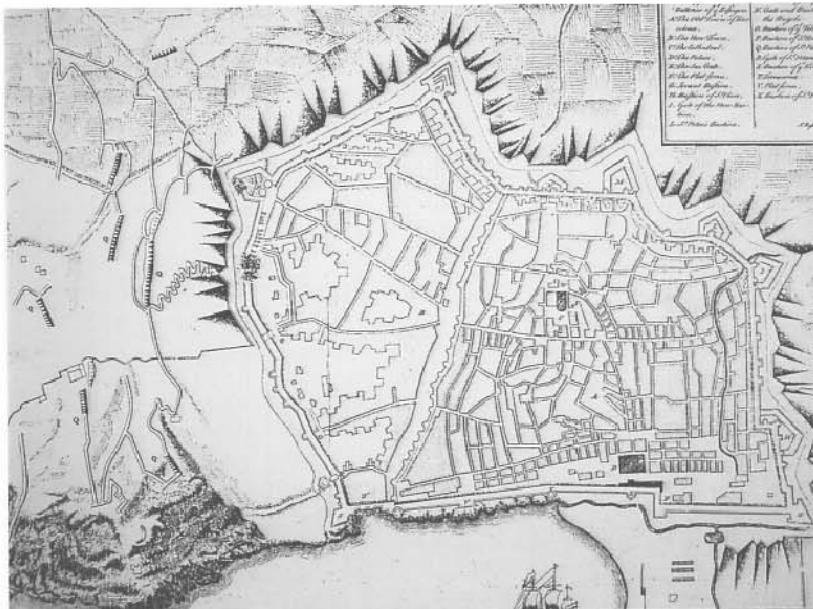
Cartogràfic de Barcelona 1969

B-1. Suport en paper
Unitat d'Urbanisme.
Pla de la Ciutat.
Servei de cartografia.
Ajuntament de Barcelona
Escala 1:2000

Plànot històric 1 Figura 43

“Plan of the city of Barcelona”
J. Bafire sculp., 1706
Arxiu Municipal d’Història Barcelona
Secció Gràfics.
Inv. núm. 2649

Plànot històric 2

Plànom de Barcelona de 1714, s/t
Joseph Cardoso.
1714
Escola Tècnica Superior d'Arquitectura
de Barcelona, Càtedra Gaudí

En el treball de tesi també s'ha consultat la reproducció editada a:
Barcelona 1714/1940, 10 Plànols Històrics.
Plànol nº 1.
Ajuntament de Barcelona.
Institut Municipal d'Història
Lunwerg Editors

Plànol històric 3

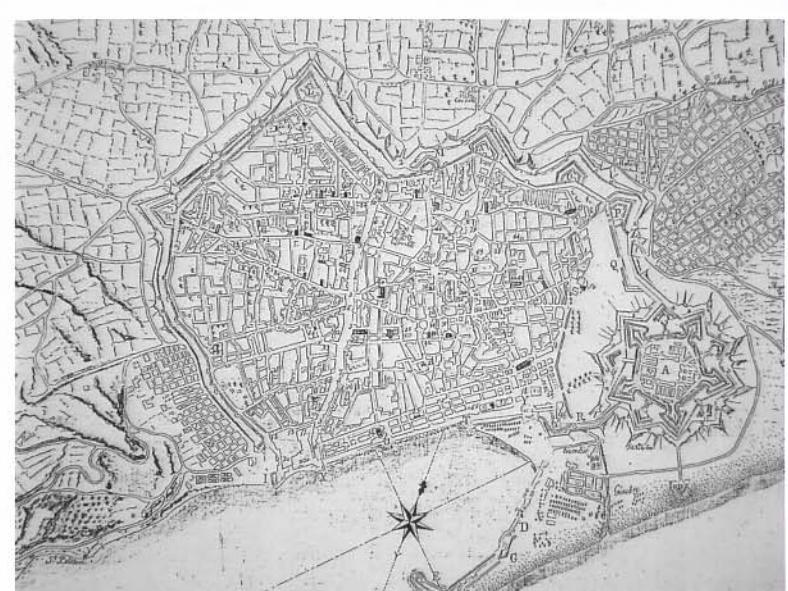
“Plano de Barcelona”
sense autoria
1740-1760
I.M.H.
(I.G.2551/15.3(1)/A-1)

En el treball de tesi també s'ha consultat la reproducció editada a:
Atles de Barcelona, segles XVI-XX
Plànom nº 74. Galera/Roca/Tarragó
Editat pel COAC. 1982

Plànot històric 4

"Pla de la ciutat de Barcelona y sos contorns en lo añy 1740"
Francisco Renart i Closas
1740.
Arxiu Municipal d'Història Barcelona
Secció Gràfics
Inv. núm. 2553

Plànot històric 5

Figura 47

"Plano de la Ciudad y del Puerto de Barcelona"
J. Moulinier / P. Lartigue / Vicq. A.
de Laborde / P. Didot
1806
*Voyage pittoresque et historique
de l'Espagne*. vol. I. Pg. 4 i 5

En el treball de tesi també s'ha consultat
la reproducció editada a:
Atlas de Barcelona Volüm II, segle XIX
Plànot nº 376
Ramon Soley
Ed. Mediterrània, 1998

Plànot històric 6

Figura 48

*"Plan de Barcelona. Dividido en
cinco Quartos de ocho Barrios
cada uno, con expresion de los
nombres de las Calles y Plazas,
Iglesias, Conventos, Hospitales,
y otros establecimientos publicos
en el año de 1808"*
Antoni Montfort i Miquel, 1808
I.M.H. (I.G.7733/15.3(1)/A-II)

En el treball de tesi també s'ha consultat
la reproducció editada a:
Atlas de Barcelona Volüm II, segle XIX
Plànot nº 383
Ramon Soley. Ed. Mediterrània, 1998

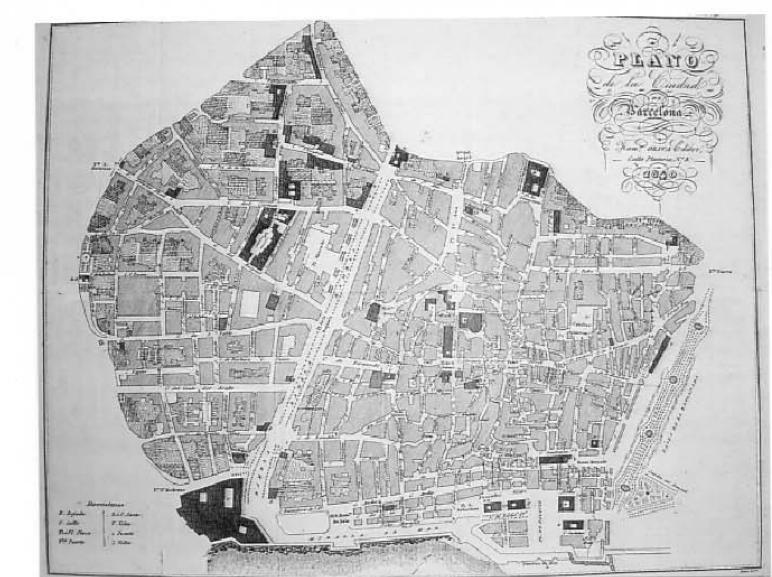

Plànot històric 7

Figura 49

"Plano de la Ciudad de Barcelona"
Francesc Oliva/ Eugeni Mabon
1840

En el treball de tesi s'ha consultat
la reproducció editada a:
Atlas de Barcelona
Volüm II, segle XIX
Plànot nº 461
Ramon Soley
Ed. Mediterrània, 1998

Plànot històric 8

Figura 50

"Plano de la Ciudad de Barcelona"
Francesc Oliva / Eugeni Mabon
1848
I.M.H. (I.G. 80951/15.3(1)/C-II)

En el treball de tesi també s'ha consultat
la reproducció editada a:

Atlas de Barcelona Volüm II, segle XIX
Plànot nº 462
Ramon Soley
Ed. Mediterrània, 1998

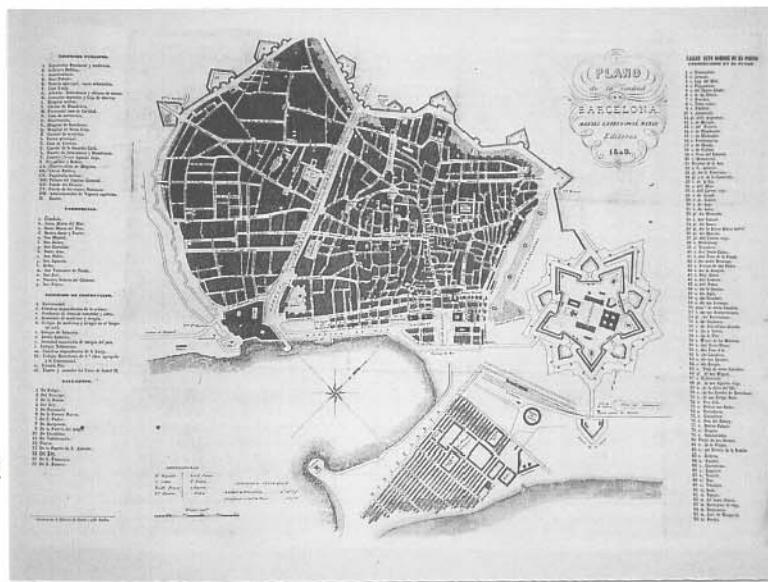
Plànot històric 9

Figura 51

"Plano de la ciudad de Barcelona"
Manuel Saurí / Joseph Matas
1849
I.M.H. (I.G. 2685/15.3(1)/13-IV)

En el treball de tesi també s'ha consultat
la reproducció editada a:

Atlas de Barcelona Volüm II, segle XIX
Plànot nº 463
Ramon Soley
Ed. Mediterrània, 1998

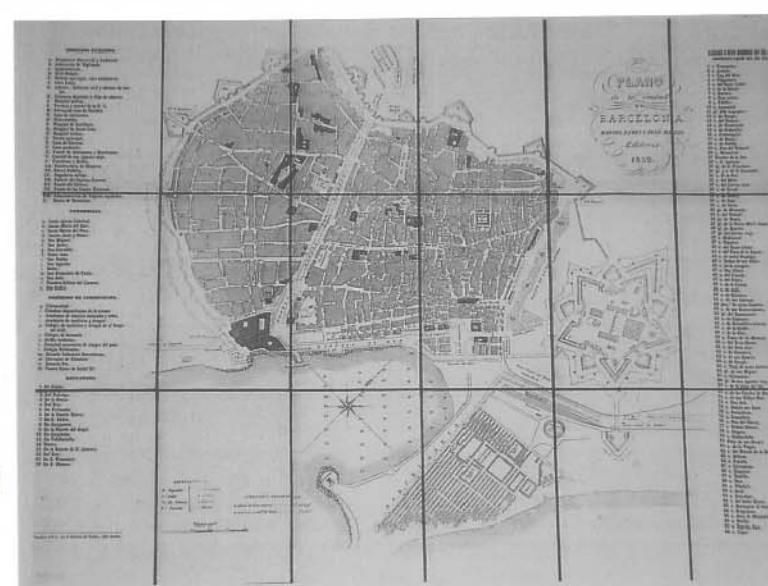
Plànot històric 10

Figura 52

"Plano de la ciudad de Barcelona"
Manuel Saurí / Joseph Matas
1852
I.M.H. (I.G. 2924/15.3(1)/A-II)

En el treball de tesi també s'ha consultat
la reproducció editada a:

Atlas de Barcelona Volüm II, segle XIX
Plànot nº 464
Ramon Soley
Ed. Mediterrània, 1998

SUPERPOSICIÓ 1

PLANIMETRIA ACTUAL I CARTOGRAFIA HISTÒRICA

Plànot
0b

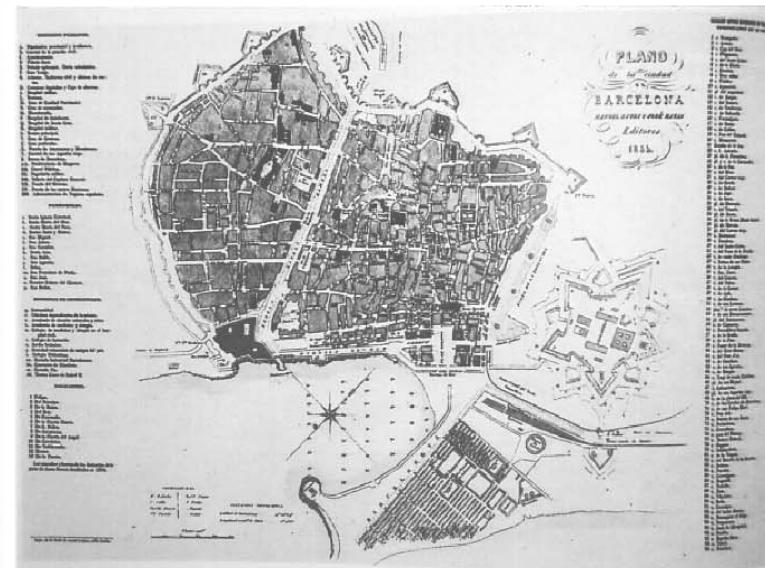
Plànot històric 11

Figura 53

"Plano de la ciudad de Barcelona"
Manuel Saurí / Joseph Matas
1855
I.M.H. (I.G. 2929/15.3(1)/A-IV)

En el treball de tesi també s'ha consultat la reproducció editada a:

Atlas de Barcelona, segles XVI-XX
Plànol nº 156
Galera / Roca / Tarragó
Editat pel COAC, 1982

Plànot històric 12

Figura 54

"Plano de la ciudad de Barcelona"
Manuel Saurí / Joseph Matas
1862
I.M.H. (I.G. 10444/15.3(1)/R.40/50)

En el treball de tesi també s'ha consultat la reproducció editada a:

Atlas de Barcelona Volüm II, segle XIX
Plànol nº 465
Ramon Soley
Ed. Mediterrània, 1998

Plànot històric 13

Figura 55

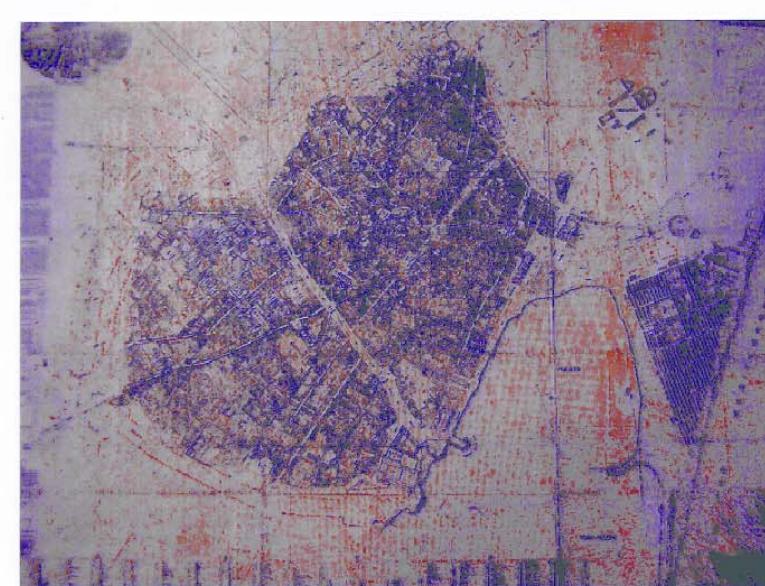
"Plano topográfico geométrico de la ciudad de Barcelona. Proyecto de reforma"

Miquel Garriga i Roca
Esc. 1:2000
1862

Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (Inv. núm. 708)

En el treball de tesi també s'ha consultat la reproducció editada a:

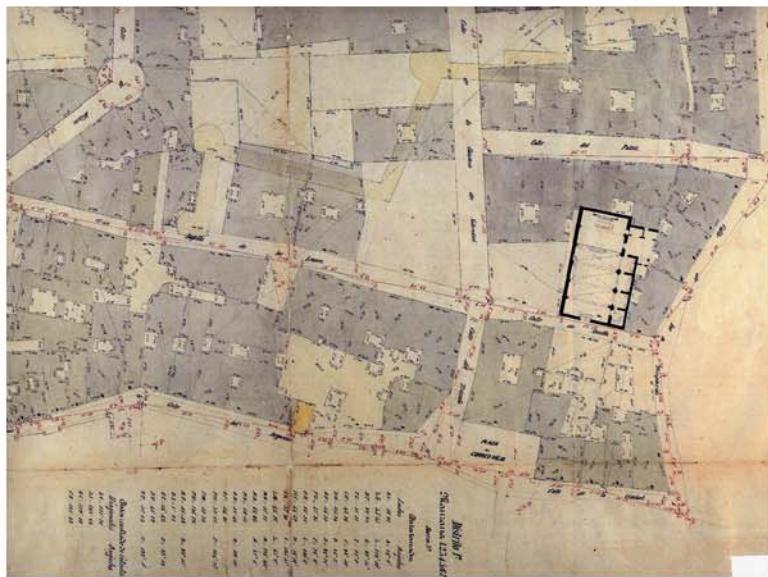
Barcelona 1714/1940, 10 Plànols Històrics.
Plànol nº 5 , I.M.H.
Ajuntament de Barcelona
Lunwerg Editors

Plànot històric 14

Figura 56

"Quarterons de la ciutat de Barcelona" (119 unitats)
Quarteró núm. 7
Quarteró núm. 11 (2)
Miquel Garriga i Roca i Ramon Alabern
Escala 1:250
1858
Arxiu Municipal d'Història de Barcelona
Secció Gràfics

Plànot històric 15

Figura 57

"Plano Geométrico de la Ciudad de Barcelona Levantado por el Arquitecto Mayor de la misma Dn. José Mas y Vila, quien lo dedica a su Excmo. Ayuntamiento Constl. 1842"

Josep Mas i Vila
Escala aprox. 1:4000
1842
Arxiu Municipal d'Història Barcelona
Secció Gràfics
Inv. núm. 710

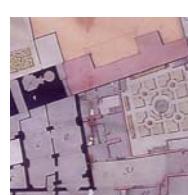
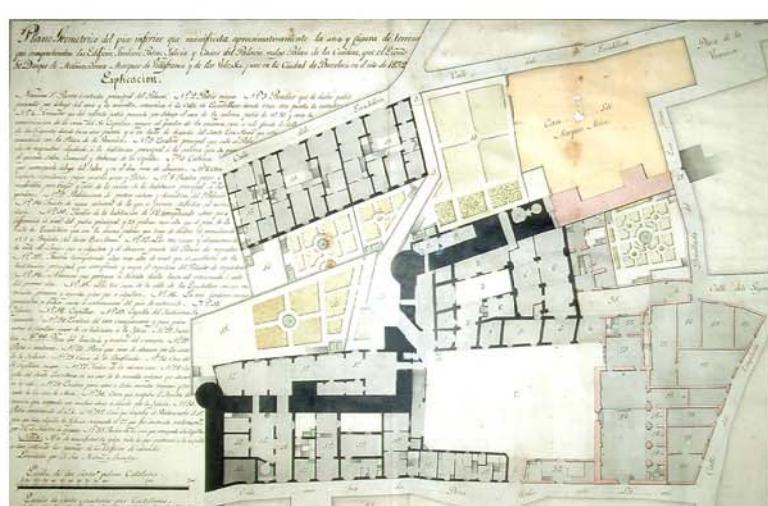

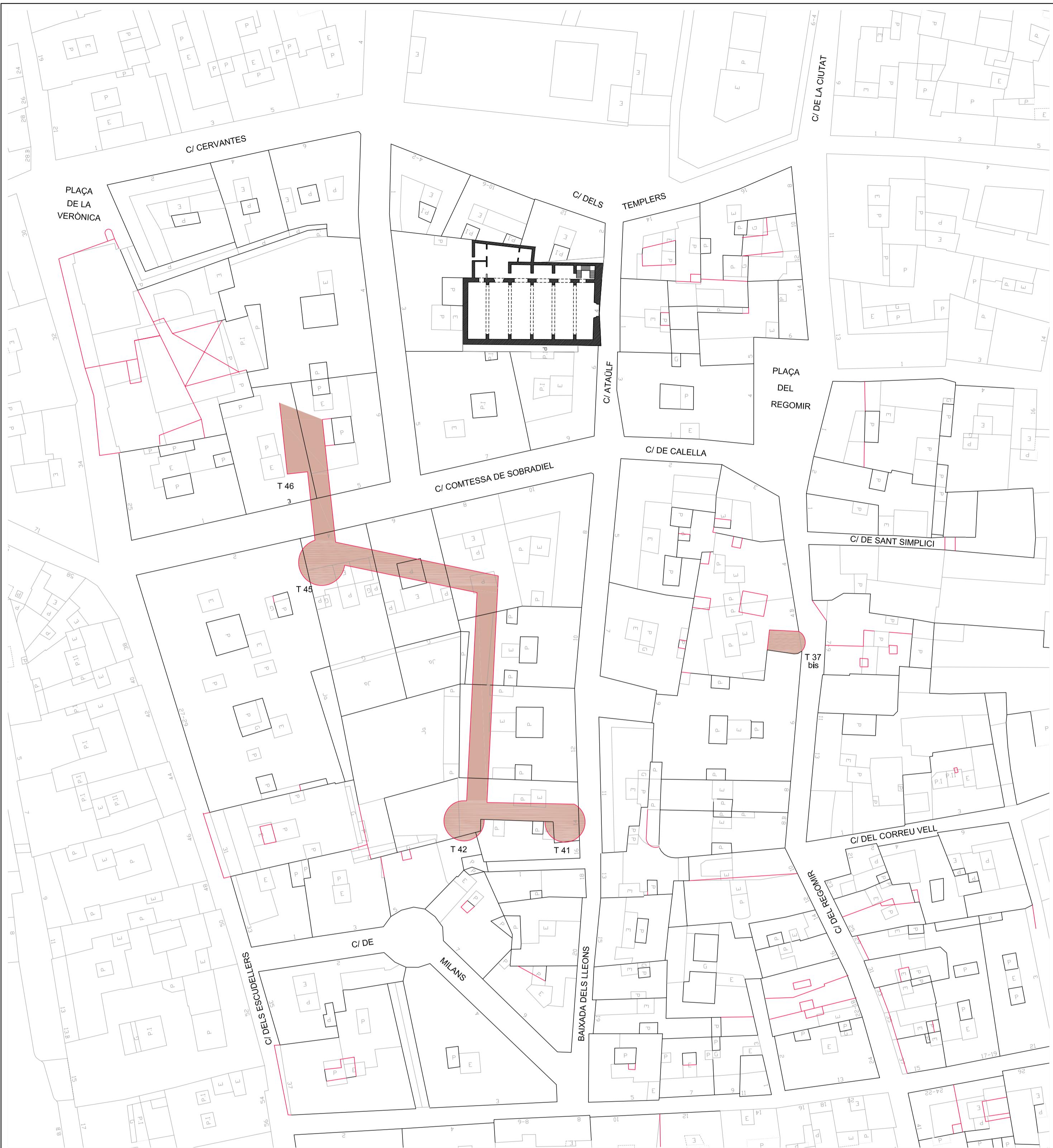
Plànot històric 16

Figura 58

"Plano Geometrico del piso inferior que manifiesta aprocsimativamente la área y figura de terreno que comprenden los Edificios, Jardines, Patios, Iglesia y Casas del Palacio, vulgo Palau de la Condesa, que el Escmo. Sr. Duque de Medinacidonia Marques de Villafranca y de los Velez & c posee en la ciudad de Barcelona en el año 1832."

Josep Mestres i Gramatges
1832
P.P.J.J. carrer de Palau, nº 3

Plano histórico 13
"PLANO TOPOGRÁFICO GEOMÉTRICO DE LA CIUDAD DE BARCELONA. PROYECTO DE REFORMA"
Miquel Garriga i Roca, 1862

Plano histórico 14
"QUARTERONS DE LA CIUTAT DE BARCELONA"
QUARTERÓ nº 7 i nº 11 (2). Escala original 1/250
Miquel Garriga i Roca i Ramon Alabern, 1858

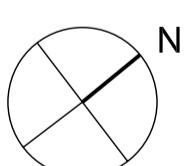
PLÀNOL CARTOGRÀFIC DE BARCELONA 2005
Institut Municipal d'Informàtica
Ajuntament de Barcelona

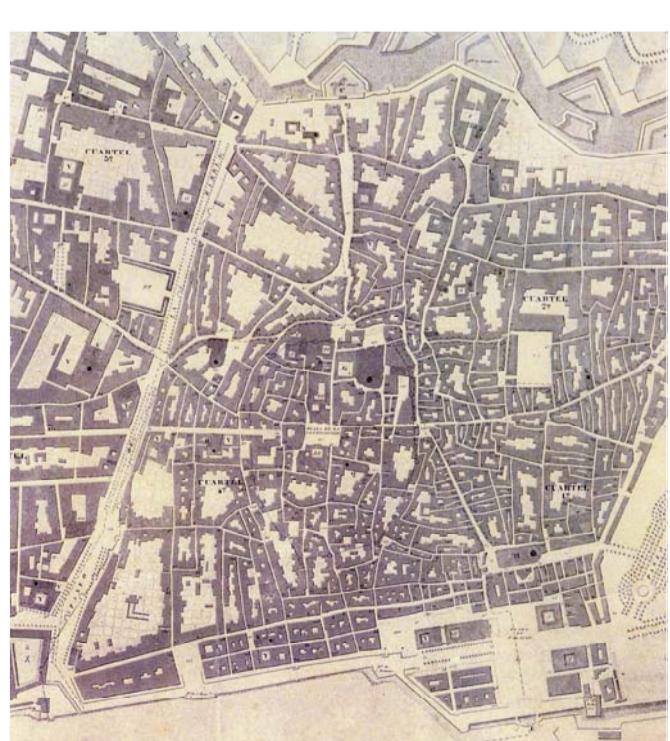
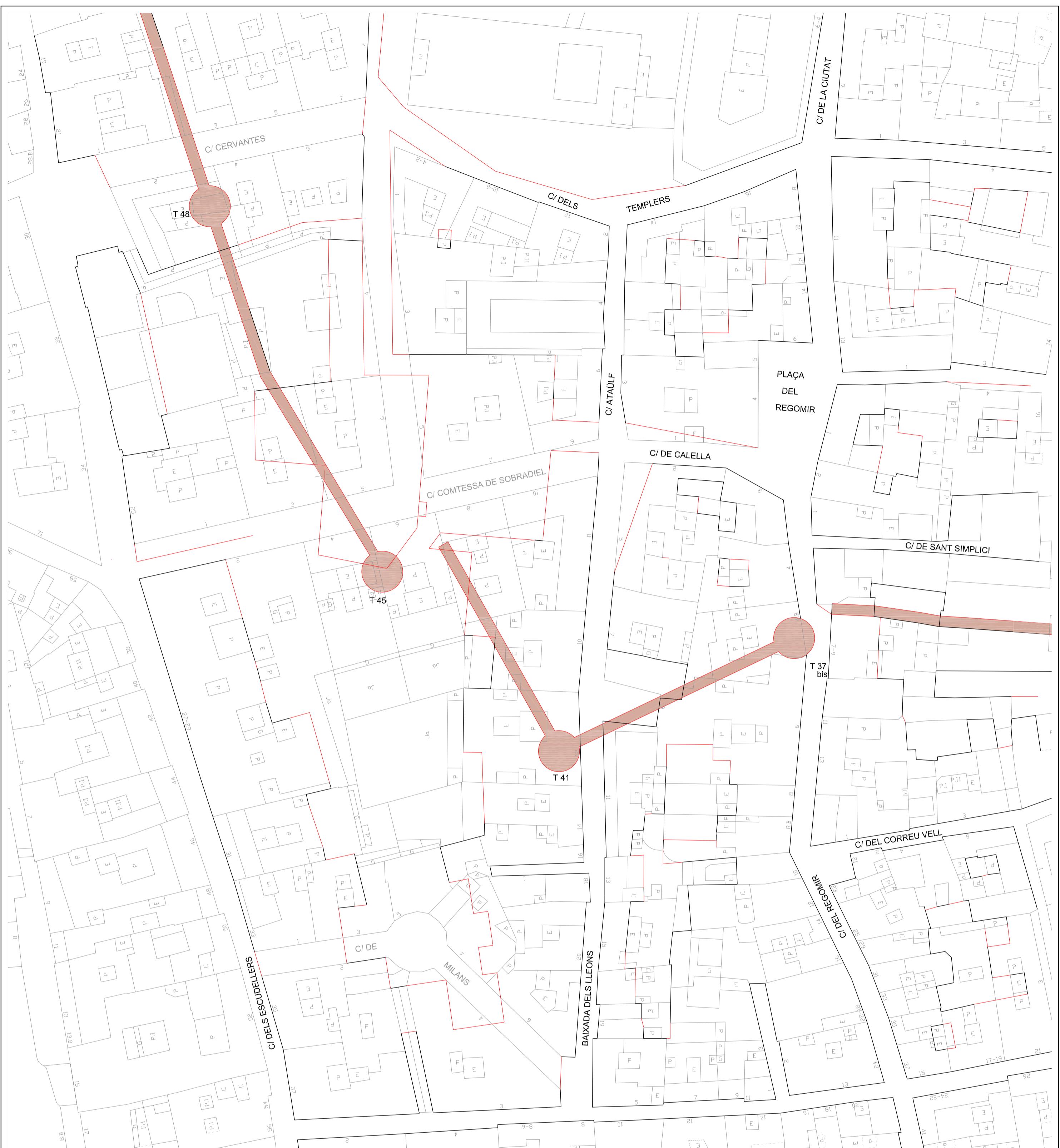
T TORRES DE DEFENSA
número segons el plànol "Plano de la Ciudad Romana. Murallas"
Fco. de P. Cardoner Blanch, arq.

■ TRACES COINCENTS

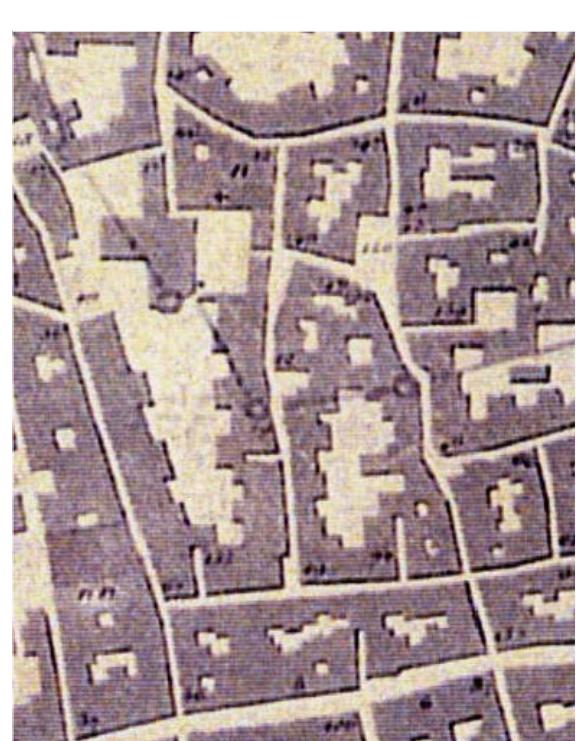
■ TRACES NO COINCENTS DESAPAREGUDES

■ IDENTIFICACIÓ DE LA MURALLA

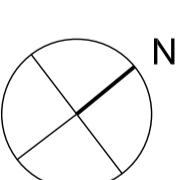
Plànom històric 15
"PLANO GEOMÉTRICO DE LA CIUDAD DE BARCELONA".
Josep Mas i Vila, 1842. Esc. aprox. 1/4000.

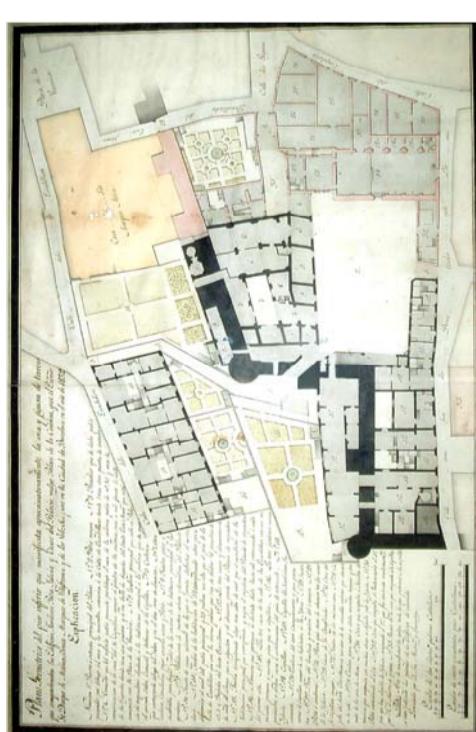
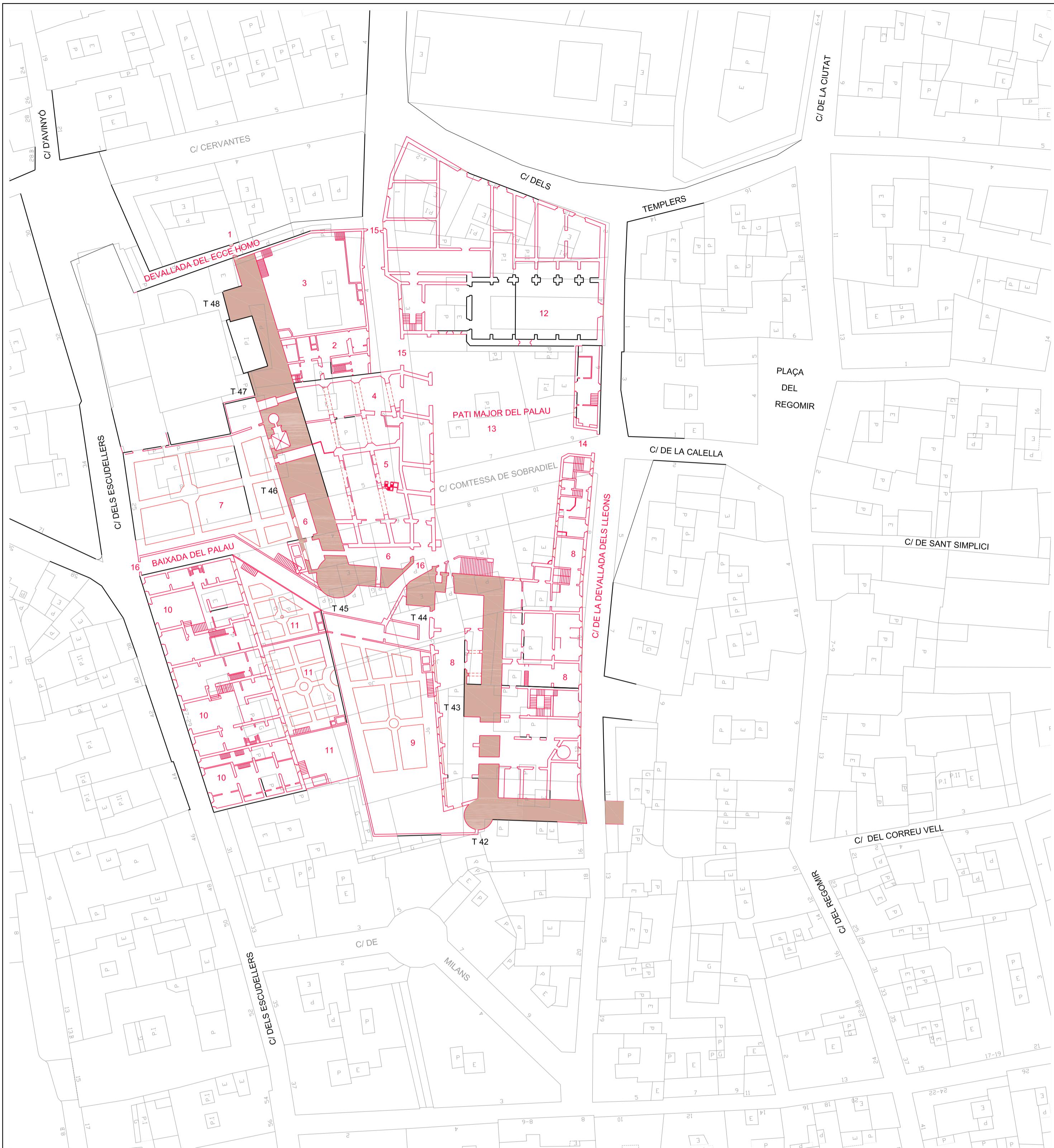
Plànom històric 15
Detail del sector escalat amb el parcel·lar actual

PLÀNOL CARTOGRÀFIC DE BARCELONA 2005
Institut Municipal d'Informàtica
Ajuntament de Barcelona

T TORRES DE DEFENSA
numeració segons el plànom "Plano de la Ciudad Romana. Murallas"
Fco. de P. cardoner Blanch, arq.
— TRACES COINCENTS
— TRACES NO COINCENTS DESAPAREGUES
■ IDENTIFICACIÓ DE LA MURALLA

1. Capilla del Santo Ecce Homo.
2. Casa que ocupaba el maestro de música.
3. Jardín de la misma casa.
4. Cochera que corresponde debajo del salón.
5. Otra cochera, caballeriza, pajar guarda armés y patio.
6. Habitaciones de portero, cochero y doméstico de palacio.
7. Jardín de la habitación de S. E. terraplenado.
8. Almacenes de la calle de Leonés...y el almacén grande del Palacio de requadros.
9. Jardín terraplenado... del inquilino del Palacio requadros.
10. Las tres casas de la calle dels Escudellers.
11. Los tres jardines correspondientes a dichas casas.
12. Iglesia.
13. Patio mayor.
14. Entrada principal del Palacio.
15. Tránsito... hacia la bajada del Santo Ecce Homo.
16. Pasadizo que ... comunica a la calle Escudellers.

Plànol històric 16
"PLANO GEOMETRICO DEL PISO INFERIOR DEL...PALAU DE LA CONDESA..."
Josep Mestres i Gramatges, 1832

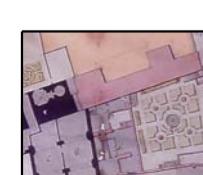
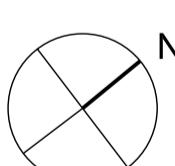
PLÀNOL CARTOGRAFIC DE BARCELONA 2005
Institut Municipal d'Informàtica
Ajuntament de Barcelona

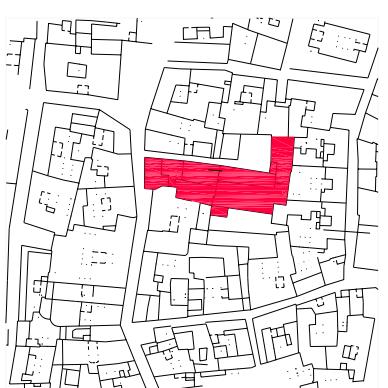
T TORRES DE DEFENSA
numeració segons el plànol "Plano de la Ciudad Romana. Murallas"
Fco. de P. Cardoner Blanch, arq.

TRACES COINCENTS

TRACES NO COINCENTS DESAPAREGUDES

IDENTIFICACIÓ DE LA MURALLA

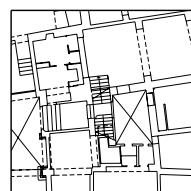

TESI DOCTORAL
LA REHABILITACIÓ COM ACTITUD PROJECTUAL
EL CAS DEL REGOMIR
ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ARQUITECTURA DE BARCELONA (UPC)
MARÇ 2007

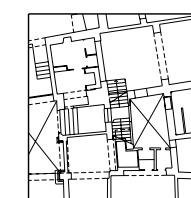
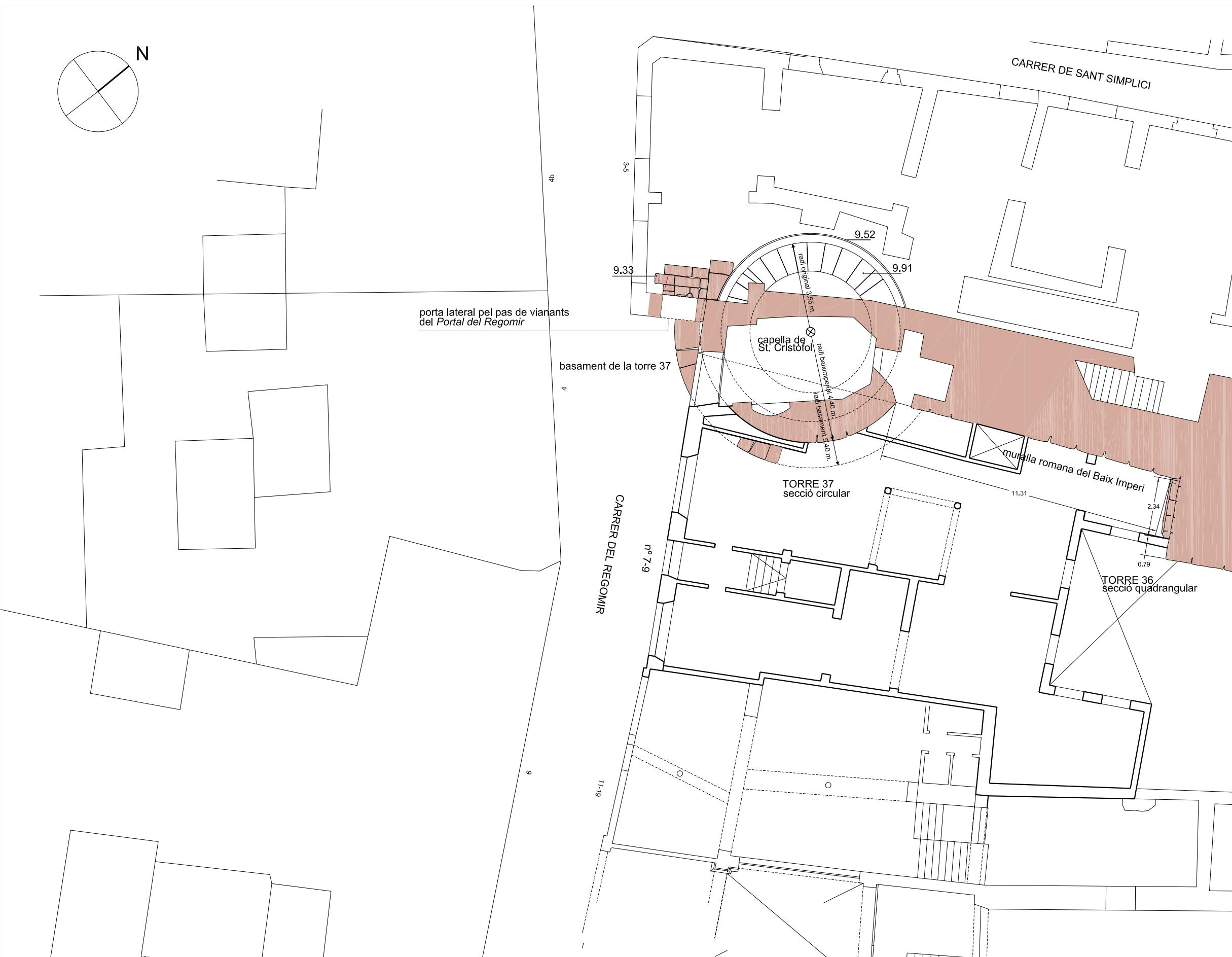
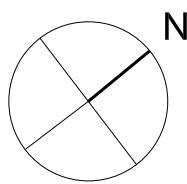
AUTORA
MARGARITA COSTA TROST
DIRECTORA DE TESI
DRA. MAGDA SAURA CARULLA

ESCALA
1/150

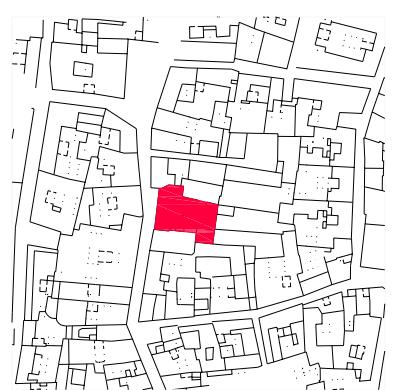
AIXECAMENT PLANIMÈTRIC
Incorporació de dades proporcionades pel Servei d'Arqueologia de la Ciutat
FINCA CARRER DEL REGOMIR n° 3-5
NIVELL PLANTA BAIXA

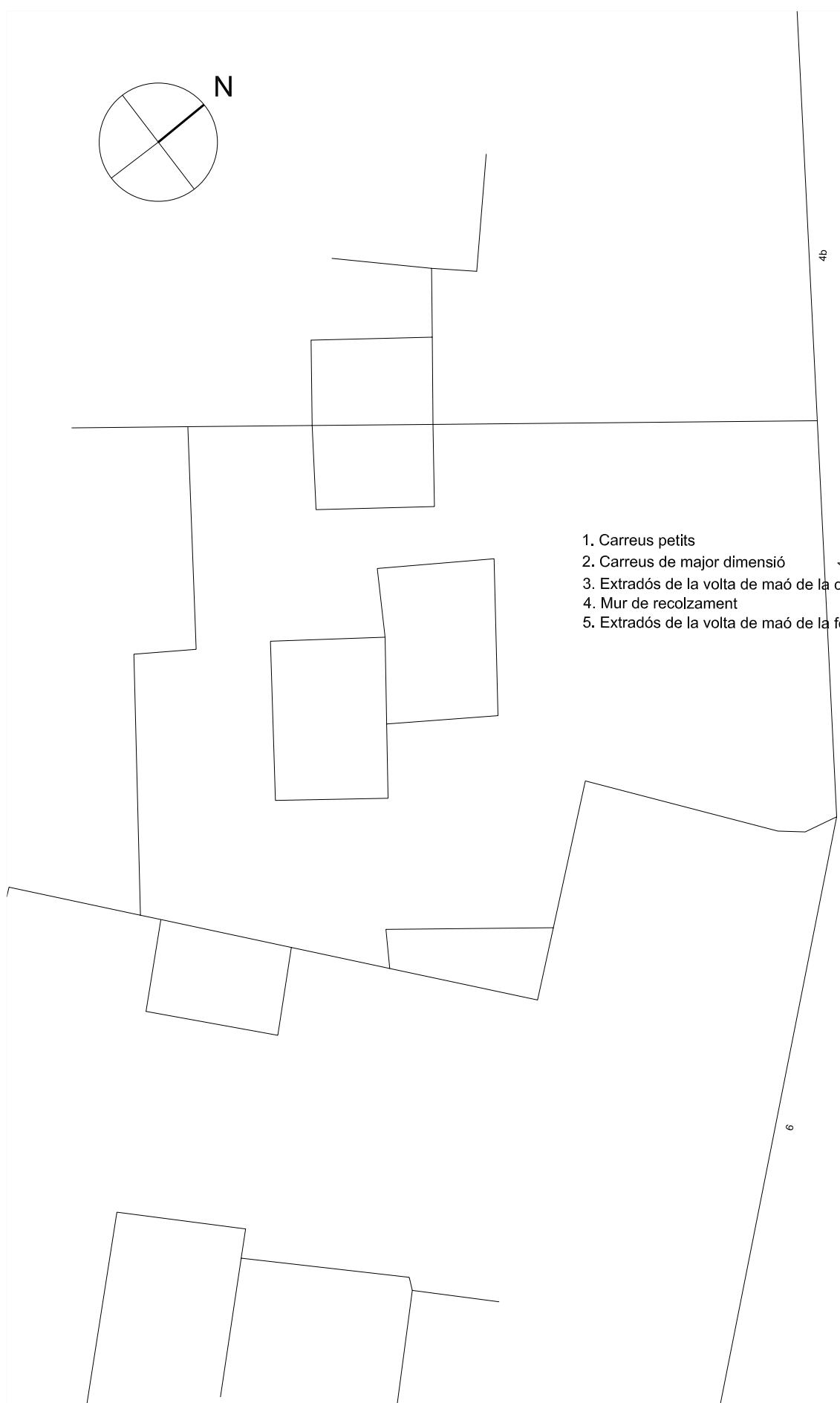
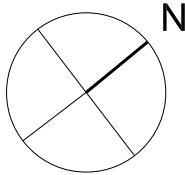
Plànol
4

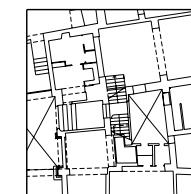
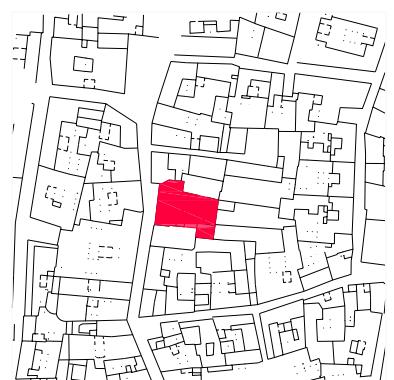
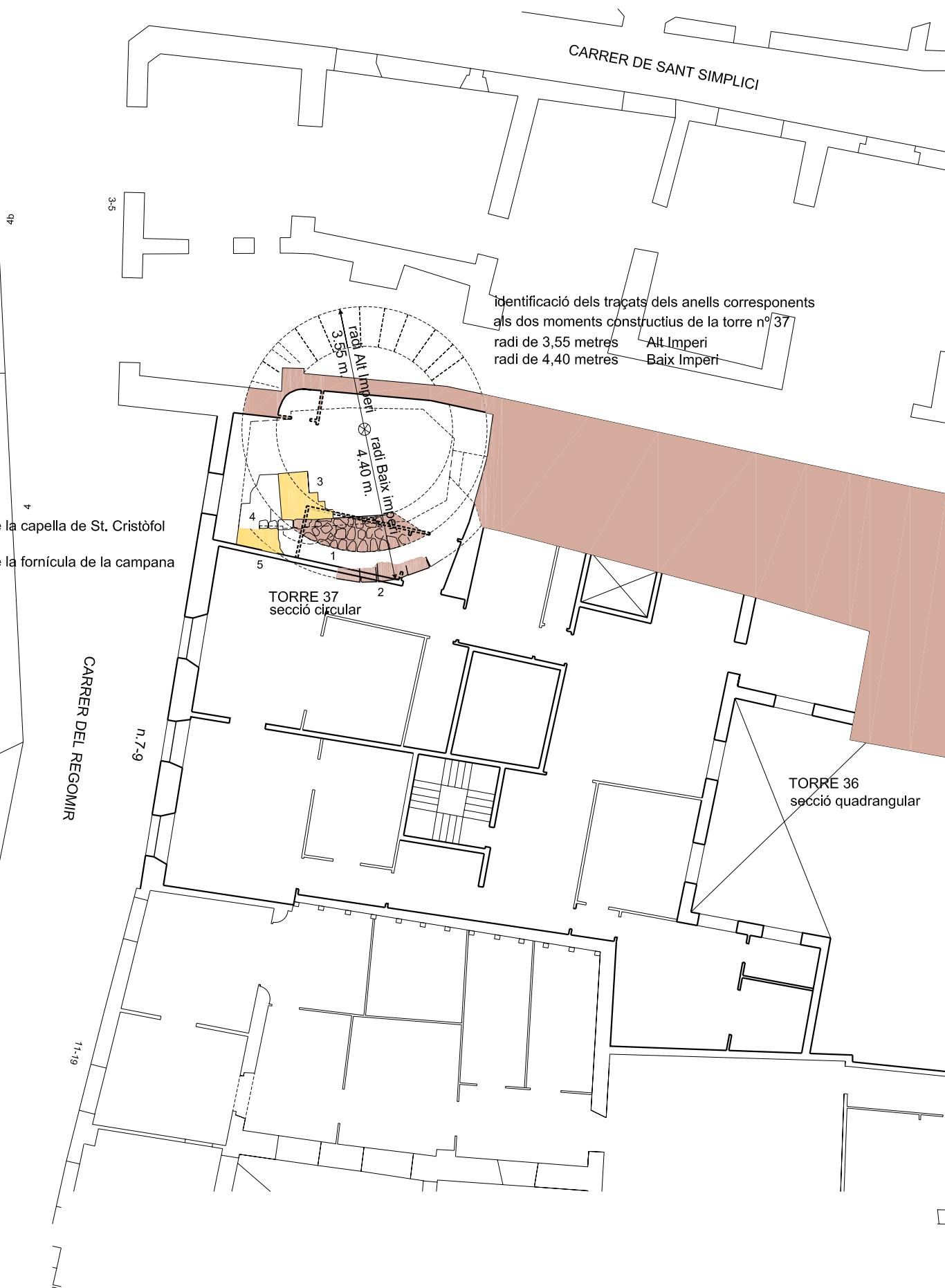
AIXECAMENT PLANIMÈTRIC
Incorporació de dades proporcionades pel Servei d'Arqueologia de la Ciutat
FINCA CARRER DEL REGOMIR nº 7-9
NIVELL PLANTA BAIXA

Plànol
5

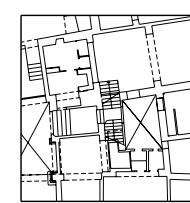
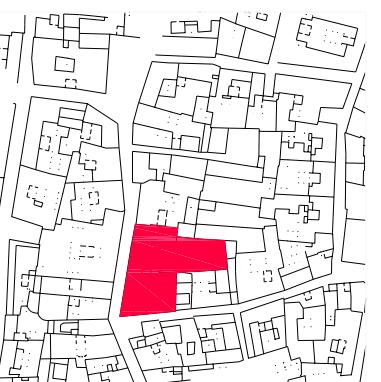

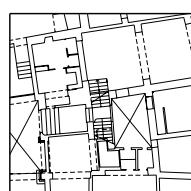
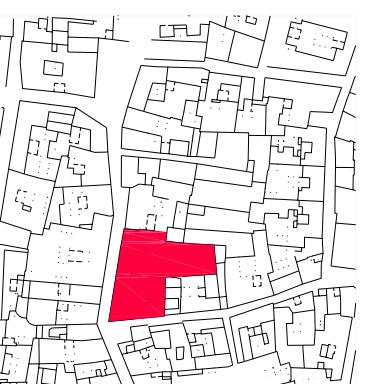
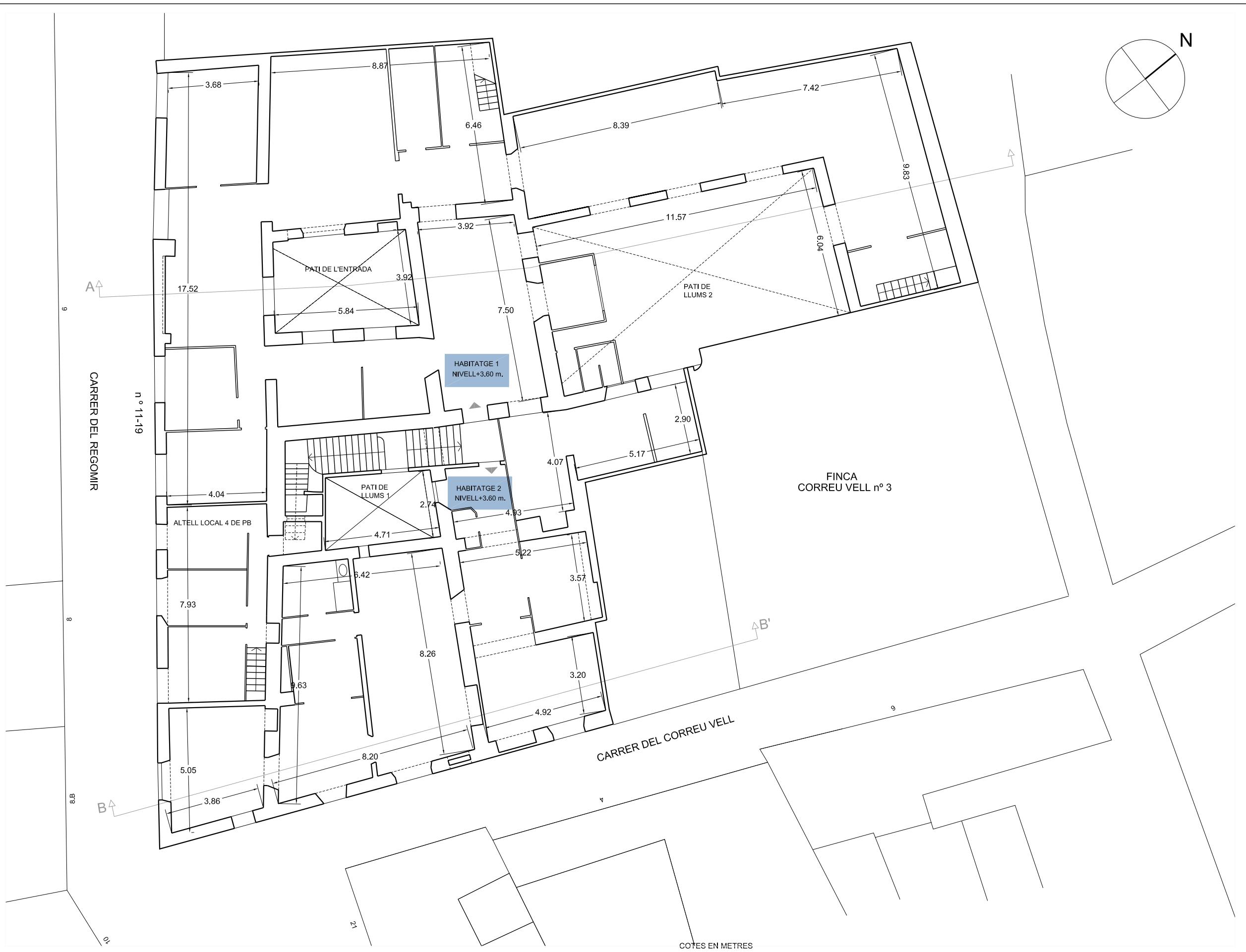

1. Carreus petits
2. Carreus de major dimensió
3. Extradós de la volta de maó de la capella de St. Cristòfol
4. Mur de recolzament
5. Extradós de la volta de maó de la fornícula de la campana

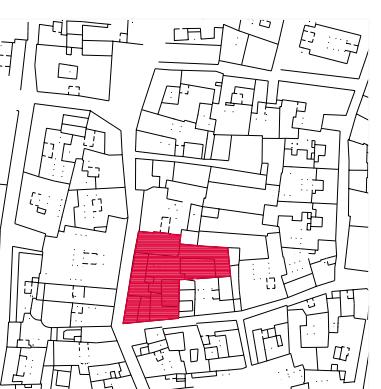

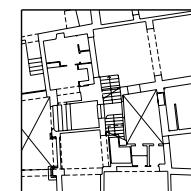
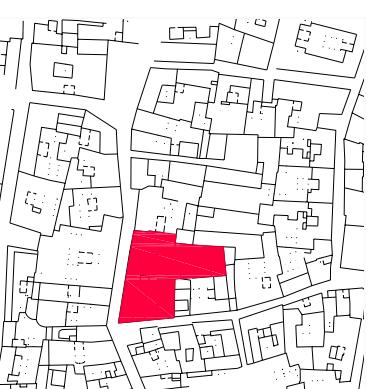
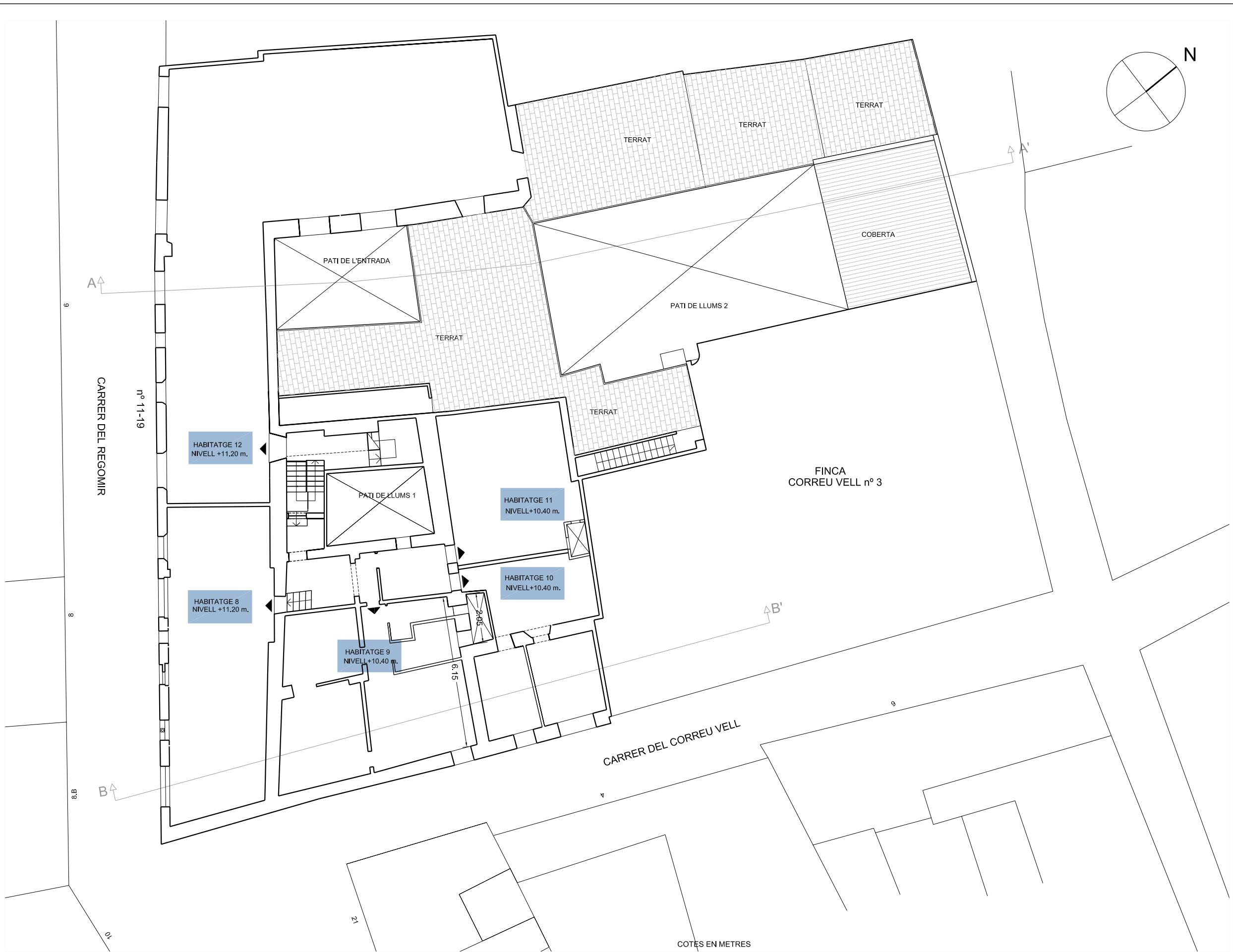
AIXECAMENT PLANIMÈTRIC
Incorporació de dades proporcionades pel Servei d'Arqueologia de la Ciutat
FINCA CARRER DEL REGOMIR n. 7-9
NIVELL PLANTA PIS PRINCIPAL (NIVELL SEGON DE LA FINCA)

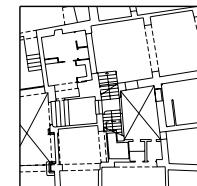
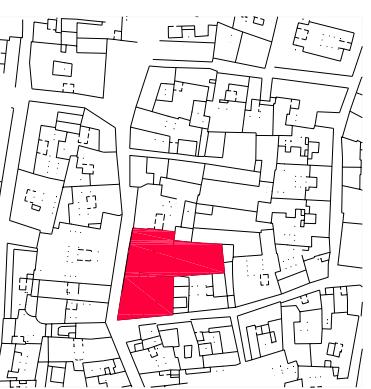
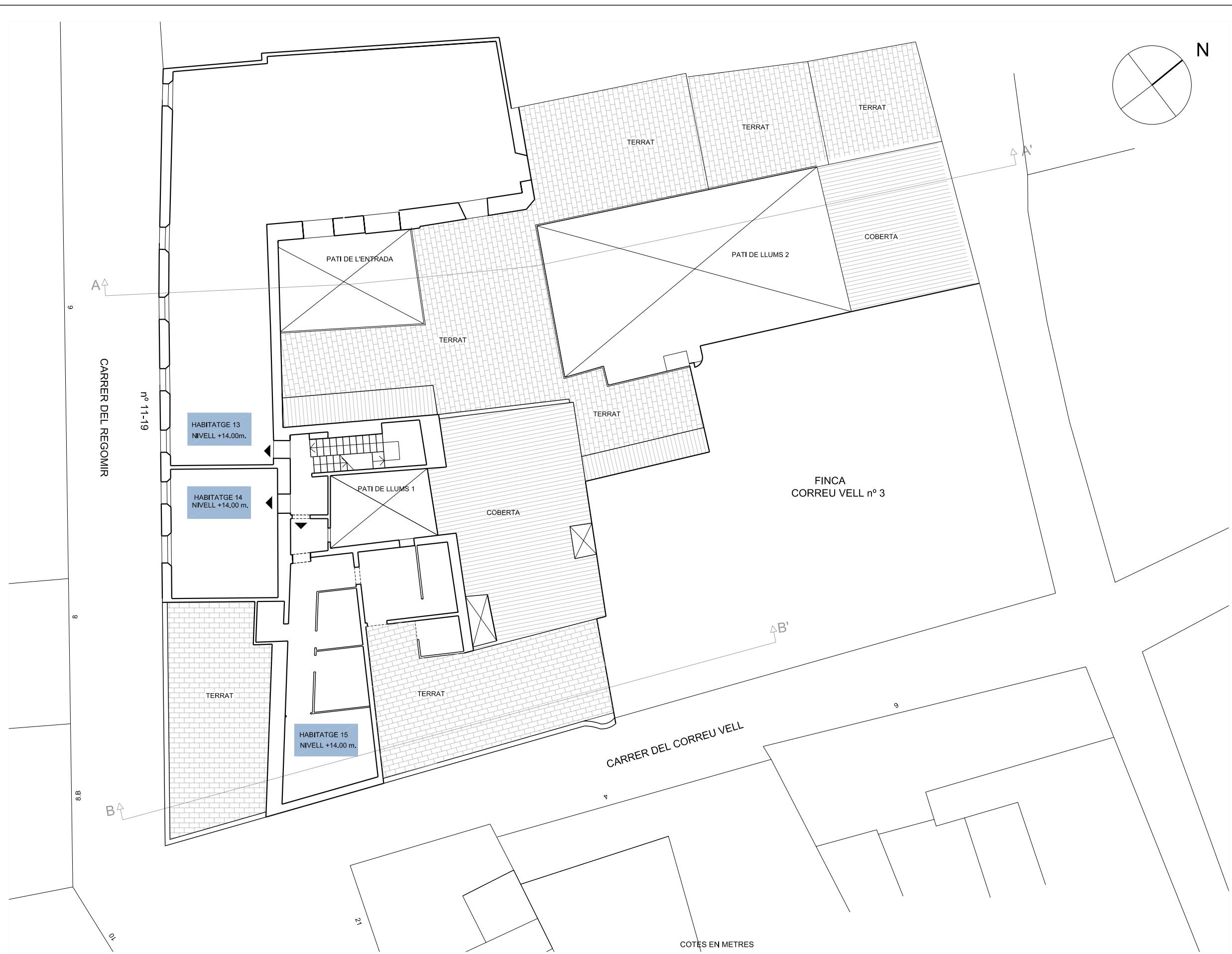

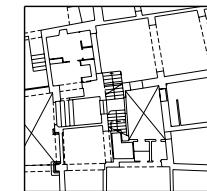
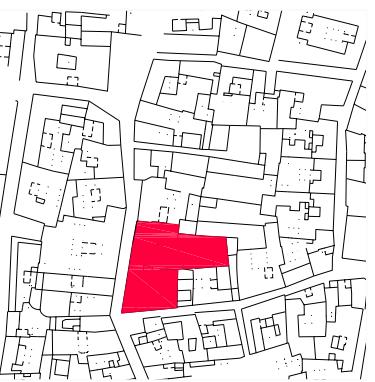
AIXECAMENT PLANIMÈTRIC
FINCA CARRER DEL REGOMIR nº 11-19
NIVELL PLANTA PRIMERA

AIXECAMENT PLANIMÈTRIC
FINCA CARRER DEL REGOMIR nº 11-19
NIVELL PLANTA TERCERA

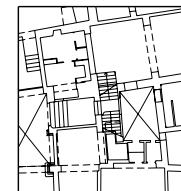

nº 7-9

CARRER DEL REGOMIR
nº 11-19

CARRER DEL
CORREU VELL

CARRER DEL
REGOMIR

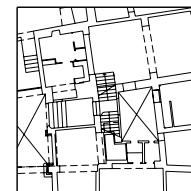

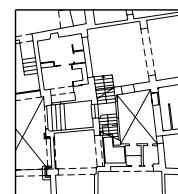
FINCA DEL CARRER DEL CORREU VELL nº 3

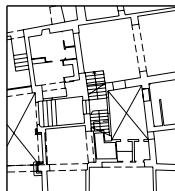
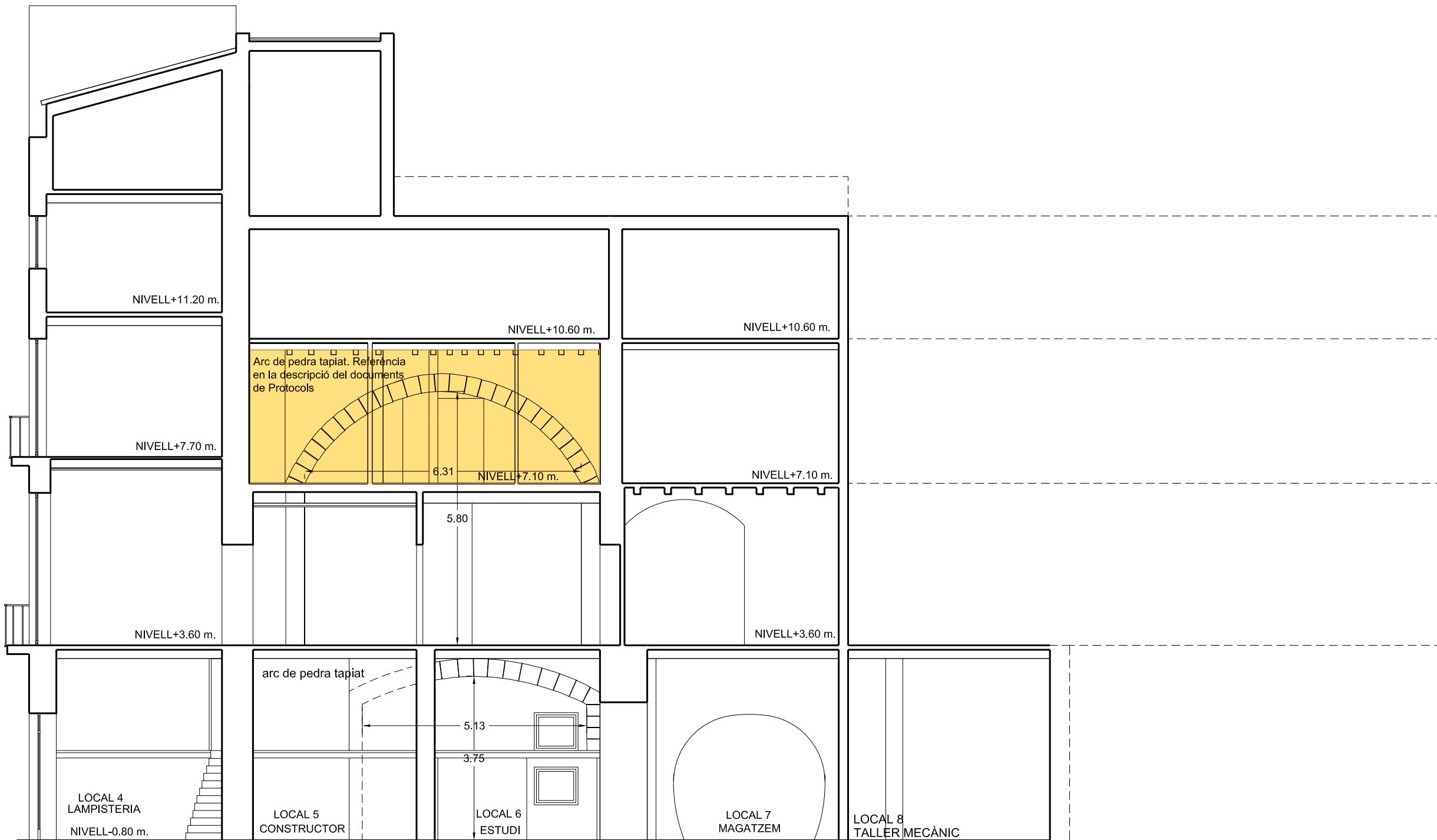
FINCA CARRER DEL REGOMIR

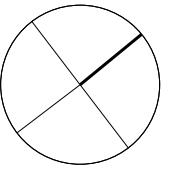
nº 11-19

CARRER DEL CORREU VELL nº 1

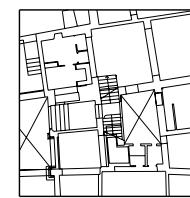
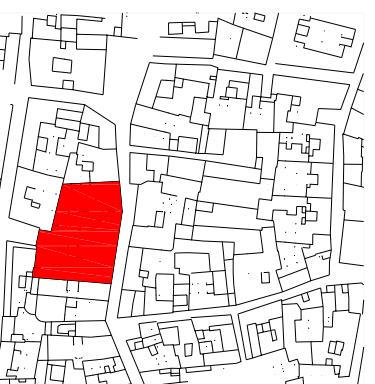

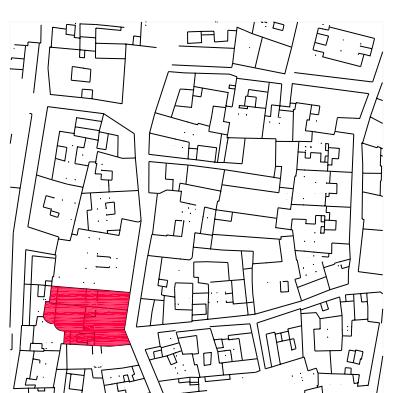

N

NATURALEZA DE LA DIVERSA DOCUMENTACIÓ UTILITZADA EN EL CREUAMENT DE DADES

a. DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA:

Doc 1 "Plano Geométrico del piso inferior que manifiesta aprosimativamente la área y figura de terreno que comprenden los Edificios, Jardines, Patios, Iglesia y Casas del Palacio, vulgo Palau de la Condesa, que el Escmo. Sr. Duque de Medinaconcha Marques de Villafranca y de los Velez & c. posee en la Ciudad de Barcelona en el año 1832".
Josep Mestres i Gramatges, 1832.
Propletat dels Pares Jesuïtes del carrer de Palau.

Doc 2 "Rectificación de la Calle Bajada de los Leones.1859-1857".
Arxiu Municipal Administratiu (AMA)
Expedient: 2225

Doc 3 "Expediente sobre apertura de varias calles en el terreno que ocupa el edificio conocido por el Palau, según el proyecto formado por el apoderado de los Exmos Condes de Sobradiel. 1852"
Arxiu Municipal Administratiu (AMA)
Expedient: 1321

b. AIXECAMENT PLANIMÈTRIC:

Finques: Carrer del Regomir nº 3-5
Carrer del Regomir nº 7-9
Carrer del Regomir nº 11-19
Carrer del Regomir nº 4-4bis
Carrer del Regomir nº 6
Carrer del Regomir nº 8-8bis
Carrer d'Ataülf nº 11
Carrer d'Ataülf nº 13

c. DOCUMENTACIÓ ARQUEOLÒGICA:

Finca Regomir 6:
"The Castellum of Barcino: from its early roman empire origins as a monumental public place to the late antiquity fortress".
Jordi Hernández-Gasch.
Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona. Any 2006

Finca Regomir 8bis:
"Memoria científica. Excavación arqueológica d'urgència. Regomir 8bis"
Vicent Verdegal i Cerezo.
Expedient: 104/2001

T TORRES DE DEFENSA
numeració segons el plànol "Plano de la Ciudad Romana. Murallas"
Fco. de P. Cardoner Blanch, arq.

- a. DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA
- b. AIXECAMENT PLANIMÈTRIC
- c. DOCUMENTACIÓ ARQUEOLÒGICA
- RESTITUCIÓ DEL TRACAT DE LA MURALLA ROMANA

SUPERPOSICIÓ 2
RESTITUCIÓ DEL TRACAT SUD EST DE LA MURALLA ROMANA
DE BARCELONA

